

Sygn. akt XVII Ame 67/04

W Y R O K
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2005 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant Monika Rasińska

po rozpoznaniu w dniu 9 listopada 2005r. w Warszawie na rozprawie
sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Handlowo Usługowego „ ” C
& K spółka jawna w Ś

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od Decyzji z dnia 7.06.2004 r. DPE/2281/1/2004
oddalić odwołanie

SSO Bogdan Gierzyński

Uzasadnienie;

Decyzją z dnia 7 czerwca 2004 r. pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki orzekła, że powód - Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe O & K Spółka Jawna w Ś, naruszył warunek 2.2.3. koncesji na obrót paliwami ciekłymi Nr OPC1244312280/N/2/2002/ALK przez wprowadzenie do obrotu w 2003 r. poprzez stację paliw w T, benzynę bezołowiową 95 o jakości niezgodnej z obowiązującymi przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych wymagań jakościowych dla paliw ciekłych (Dz. U. z 2002 r. Nr 229, poz. 1918).

Równocześnie pozwany nałożył na powoda karę pieniężną w wysokości 10.000 zł. co stanowi 0,24% przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego w roku 2003.

Swoją decyzję pozwany oparł na ustaleniu, że powód posiada koncesję na obrót paliwami Nr OPC/2443/2280/N/2/2002/ALK, z dnia 9 sierpnia 2002 r.

Pismem z dnia 6 listopada 2003 r. Główny Inspektor Inspekcji Handlowej poinformował pozwanego o wynikach kontroli przeprowadzonej przez L

Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej na stacji paliw w T
, należącej do powoda.

W toku tej kontroli, przeprowadzonej w dniach 20 sierpnia 2003 r. i 29 sierpnia 2003 r. pobrano ze zbiornika na stacji paliw, próbkę oferowanej do sprzedaży benzyny bezołowiowej 95, co do której badanie laboratoryjne wykazało przekroczenie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 17 grudnia 2002 r. w zawartości benzenu, która wyrosła 3,04% , gdzie dopuszczalna jego zawartość nie powinna przekraczać 1%.

Na tej też podstawie, Prezes URE uznał, że powód wprowadził do obrotu benzynę bezołowiową 95 o jakości niezgodnej z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponieważ, jak wywodził pozwany, warunek 2.2.3. koncesji Nr OPC/2443/2280/N/2/2002/ALK stanowi, iż Koncesjonariuszowi, nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów lub z norm określonych obowiązującymi przepisami, działanie powoda naruszało warunki koncesji.

Z tego też względu, na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (tekst jedn. Dz. U. Nr 153 z 2003 r., poz. 1504 z późn. zm.), w ocenie pozwanego, zasadne było nałożenie kary pieniężnej. Ustalając wysokość kasy pieniężnej, Prezes URE uwzględnił stopień szko-

dliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Od powyższej decyzji powód wniósł odwołanie, wnosząc o jej uchylenie w całości, względnie o jej zmianę poprzez obniżenie wysokości wymierzonej kary.

Skarżący zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego - art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. Nr 153, poz. 1504 ze zm.) poprzez przyjęcie błędnego założenia, że w niniejszej sprawie istnieją podstawy do nałożenia kary pieniężnej za nieprzestrzeganie warunków koncesji, względnie art. 56 ust. 6 tej ustawy poprzez nałożenie kary w wysokości rażąco niewspółmiernie wysokiej w stosunku do stopnia zawinienia, jak i nieuwzględnienie przy ukaraniu dotychczasowego zachowania podmiotu ukaranego (faktu, że zastrzeżenia dotyczyły niewielkiej ilości paliwa i zostały stwierdzone po raz pierwszy) i jego możliwości finansowych.

Ponadto powód zakwestionował sposób pobierania próbek niezapewniających reprezentatywności partii towaru oraz niejednoznaczność wyników badań.

Skarżący wywodził, że warunkiem nałożenia kary, o której mowa w art. 56 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne jest ustalenie zawinienia po stronie osób działających w imieniu i na rzecz przedsiębiorstwa energetycznego, co w przypadku kary za czyn opisany w art. 56 ust. 1 pkt 12 tej ustawy oznacza, że Prezes URE powinien ustalić i wykazać zawinione działania polegającego na nieprzestrzeganiu obowiązków wynikających z koncesji.

Powód podniósł, że w postępowaniu przed Prezesem URE przedstawił okoliczności zakupu paliwa, którego jakość została zakwestionowana przez inspektorów PIH w czasie kontroli w dniu 20 sierpnia 2003 r. Przedstawił w szczególności świadectwa jakościowe paliwa przedłożone nam przez naszego dostawcę wraz z paliwem. Świadectwo jakości paliwa dostarczone przez „W ” wystawione zostało przez bezpośredniego producenta paliwa. Świa-

dectwa te, zdaniem powoda, nie budziły wątpliwości tym bardziej, że wystawione zostały przez bazę PKN „O ”.

Zdaniem powoda, dokonał on wszelkich niezbędnych aktów staranności wymaganych dla bezpośredniego sprzedawcy paliwa prowadzącego stacje benzynową, gdyż nie jest możliwe aby zakładał on swoje laboratorium i badał każdą dostawę paliwa, a koszty zlecenia stosownych ekspertyz wyspecjalizowanemu laboratorium pochłonęłyby znaczną część dochodów.

Zdaniem skarżącego, pozwany w uzasadnieniu swojej decyzji nie zważył na jakichkolwiek ustalenia i dowody pozwalające na przyjęcie, że do sprzedaży tego paliwa doszło z przyczyn zawinionych przez wspólników lub pracowników. Konieczność zapłaty przez spółkę kwoty 10 tys. zł. niewspółmiernej do stopnia winy, w sposób istotny zakłóci prawidłowe funkcjonowanie naszego przedsiębiorstwa.

Pozwany wniósł o oddalenie odwołania.

Rozpoznając odwołanie, Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie. Bezspornym jest, że powód, akceptując warunki koncesji, zaakceptował także warunek określony w punkcie 2.2.3., iż Koncesjonariuszowi, nie wolno czynić przedmiotem obrotu paliw ciekłych określonych w koncesji, których parametry jakościowe są niezgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów lub z norm określonych obowiązującymi przepisami. Bezspornym jest również, że w trakcie kontroli PIH, stwierdzono sprzedaż benzyny bezołowiowej 95 zawierającej ponad trzykrotnie przekroczoną, w stosunku do obowiązujących przepisów, zawartość benzenu.

Powód, kwestionuje wprawdzie sposób pobierania próbek niezapewniających reprezentatywności partii towaru oraz niejednoznaczność wyników badań, jednak zarzut ten jest ogólnikowy, nie wskazujący na konkretne uchybienia organu kontrolującego. Należy przy tym podkreślić, że sposób przeprowadzenia kontroli, w tym sposób pobrania próbki, został opisany protokołem sporządzo-

nym z udziałem reprezentanta pozwanego, który nie wnosił zastrzeżeń. Protokół ten spełnia warunki określone, w obowiązującym w tym czasie, art. 13 ustawy z dnia 10 stycznia 2003 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw ciekłych (Dz. U. Nr 17 poz. 154 z późn. zm.). Samo pobranie próbki odbyło się zaś zgodnie a art. 12 tej ustawy, zaś badanie zostało przeprowadzone przez akredytowane laboratorium. Fakt przekroczenia zawartości benzenu w paliwie jest, w ocenie Sądu, jednoznaczny.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisów art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne, zważyć należało, że akceptując warunki koncesji, powód zobowiązał się do sprzedaży paliw, których parametry jakościowe są zgodne z parametrami wynikającymi z zawartych umów lub z norm określonych obowiązującymi przepisami, co oznacza, że uznał, iż jest on w stanie z obowiązku tego się wywiązać. Należy przy tym zwrócić uwagę, że przedsiębiorca ma pełną swobodę wyboru działań, które podejmie w celu wywiązania się z obowiązków koncesyjnych. Kontrola poszczególnych partii paliwa jest tylko jednym z możliwych działań w tym zakresie i wcale nie koniecznym, jeśli przedsiębiorca będzie zaopatrywał się w paliwa od podmiotów, do których ma zaufanie.

Niezależnie od powyższego, należy zwrócić uwagę, że powód nie wykazał, iż dopełnił w zakresie obowiązku koncesyjnego określonego w punkcie 2.2.3., należytej staranności.

Oparcie się wyłącznie na certyfikacie jakości producenta należy ocenić jako działanie niedostateczne. Certyfikat taki oznacza jedynie, że producent zapewnia o jakości paliwa w chwili zakupu od niego. Nie oznacza to jednak, że paliwo to posiada właściwą jakość w chwili sprzedaży na stacji paliw. W czasie pomiędzy sprzedażą paliwa przez jej producenta, a sprzedaż paliwa konsumentowi jest wiele możliwości zmiany składu paliwa zarówno na stacji benzynowej jak i u pośredników. Powód nie wykazał zaś, że podjął działania, które uniemożliwiałyby obniżenie jakości paliwa, lub czyniłyby to nieopłacalnym (np. poprzez zawarcie w umowach z pośrednikami kar umownych za dostarczenie paliwa o

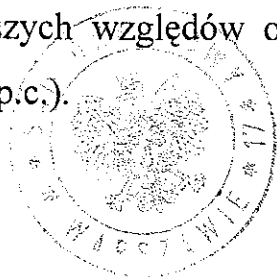
jakości nieodpowiadającej normom wynikającym z obowiązujących przepisów). Podkreślenia, w ocenie Sądu, wymaga też fakt, że powód jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność koncesjonowaną, a zatem jest on zobowiązany do działania z najwyższą starannością wynikającą zarówno z zawodowego charakteru tej działalności, jak i tego, że działalność ta (sprzedaż paliw) podlega szczególnie rygorom, objawiającym się m.in. jej koncesjonowaniem.

Odnosząc się do zarzutu nałożenia kary w wysokości rażąco niewspółmiernie wysokiej w stosunku do stopnia zawinienia, zważyć należało, że jak wyżej wskazano, działania powoda prowadzone były ze starannością niższą od przeciętnej. Opierając się wyłącznie na informacja jakie od lat publikowane są w środkach masowego przekazu, nawet przeciętny konsument liczy się z ryzykiem fałszowania paliw, starając się korzystać, w miarę możliwości, ze stałych i sprawdzonych stacji benzynowych. Dla powoda, jako koncesjonowanego przedsiębiorcy, powinno być to oczywiste i skutkować najwyższą starannością przy nabywaniu paliw. Takiej zaś staranności, w ocenie Sądu, powód nie dochował, ograniczając się do przyjęcia bezwartościowego certyfikatu.

Wymierzona kara, mieści się ustawowych granicach i odpowiada winie powoda. Jej wymiar uwzględnia też okoliczność, że zastrzeżenia jakości dotyczyły jednego z gatunków paliwa i zostały stwierdzone po raz pierwszy.

Niższa kara, zdaniem Sądu, nie spełniałaby swojej funkcji prewencyjnej, zwłaszcza, że sprzedaż paliw nienależytej jakości powoduje znaczne szkody społeczne. Nawet sprzedaż jednej partii takiego paliwa powoduje, że wielu konsumentów może odczuć bezpośrednio tego skutki w postaci np. uszkodzeń pojazdów lub ich wcześniejszego zużycia, większego zużycia paliwa itp. Nie bez znaczenia są także negatywne skutki dla środowiska.

Z powyższych względów odwołanie należało oddalić jako bezzasadne (art.479⁵³ § 1 k.p.c.).

SSO Bogdan Gierzyński

Na oryginale właściwe podpisy

Za zgodność

Sekretarz